Midhat Golać

17.08.2026. 09:44
Pogledano: 532 puta

Sastav stanovništva na Zemlji

Čas obuhvata uvodnu diskusiju o sličnostima i razlikama među ljudima, rad na tri stanice učenja (rasa, jezik, religija) uz igru uloga te završnu refleksiju o toleranciji i mirnom suživotu.

Organizacijski oblik nastave

Predmetna nastava 6. razred

Vrsta nastavnog procesa

Osnovna vrsta nastave - Redovna nastava

Suradnja škole sa roditeljima i zajednicom te razvoj školskog kolektiva

Aktivnosti sa učenicima

Trajanje

45 minuta

Oblasti

Društveno-humanističko područje

Predmet

Geografija

Ključne kompetencije

Kompetencija pismenosti

Građanska kompetencija

Ciljevi i ishodi učenja i poučavanja

Cilj: Razvijati geografska i društvena znanja o rasnom, jezičkom i vjerskom sastavu svjetskog stanovništva te razumijevanje značaja različitosti, tolerancije i međusobnog poštovanja.

Ishodi učenja i poučavanja

Učenik/učenica:

- prepoznaje osnovne karakteristike rasnog, jezičkog i vjerskog sastava stanovništva svijeta
- analizira sličnosti i razlike među ljudima
- razvija vještine saradnje, komunikacije i iznošenja zaključaka
- uočava značaj tolerancije, uvažavanja različitosti i mirnog suživota

Detaljan opis realizacije

Aktivnost 1 – Po čemu se ljudi razlikuju, a po čemu su slični?

Nastavnik započinje čas motivacijskim pitanjem: „Po čemu se ljudi na Zemlji razlikuju, a po čemu su slični?“ Učenici iznose svoja mišljenja i navode primjere razlika i sličnosti među ljudima. Nastavnik razgovor usmjerava prema činjenici da na Zemlji žive ljudi različitog izgleda, jezika, kulture i religije, ali da svi imaju jednaku vrijednost i prava. Najavljuje nastavnu jedinicu te ukratko predstavlja ciljeve časa. Kroz uvodnu diskusiju učenici razvijaju svijest o ljudskoj različitosti, međusobnom poštovanju i važnosti tolerancije.

Aktivnost 2 – Stanice učenja i igra uloga

U učionici su organizovane tri stanice učenja, a učenici su podijeljeni u tri grupe koje rotiraju između stanica nakon određenog vremena. Na svakoj stanici učenici analiziraju pripremljene materijale, razgovaraju i zajednički donose zaključke. Na prvoj stanici učenici proučavaju rasni sastav stanovništva koristeći fotografije i kraći tekst. Njihov zadatak je uočiti razlike u fizičkom izgledu ljudi te izdvojiti osobine koje su zajedničke svim ljudima. Na drugoj stanici učenici analiziraju kartu jezika svijeta i prateći tekst. Razgovaraju o različitim jezicima, njihovoj rasprostranjenosti i značaju jezika za komunikaciju među ljudima. Na trećoj stanici učenici proučavaju simbole najvećih svjetskih religija i odgovarajući tekst. Zadatak je prepoznati različite religije i uočiti zajedničke vrijednosti koje promovišu, poput mira, poštovanja, solidarnosti i zajedništva. Nastavnik prati rad grupa, postavlja pitanja i usmjerava učenike na uvažavanje različitosti kao bogatstva ljudskog društva. Nakon završene rotacije slijedi kratka igra uloga. Učenici zamišljaju da dolaze iz različitih dijelova svijeta te se međusobno upoznaju. Razgovaraju o tome kako se ponašati prema osobama koje imaju drugačiji jezik, kulturu ili običaje. Kroz aktivnost razvijaju empatiju, komunikacijske vještine i sposobnost uvažavanja drugih.

Aktivnost 3 – Zaključci i refleksija

Predstavnici grupa iznose najvažnije zaključke sa svake stanice, a nastavnik na tabli zapisuje ključne pojmove: rasa, jezik, religija i tolerancija. Slijedi kratka formativna provjera kroz pitanja: „Po čemu se ljudi razlikuju?“, „Šta je zajedničko svim ljudima?“ i „Zašto je važno poštovati različitosti?“ Za završnu refleksiju učenici odgovaraju na pitanje: „Da li nas razlike trebaju dijeliti ili povezivati?“ Nakon kratke diskusije nastavnik zaključuje čas naglašavajući da različitosti obogaćuju društvo te da su međusobno poštovanje, razumijevanje i saradnja temelj mirnog suživota.

Potrebni resursi

- Geografija za VI razred, A. Pobrić i G. Župančić, Dječija knjiga, Sarajevo, 2010.
- Geografska karta svijeta
- Nastavni listići
- Plakati/panoi i markeri

Praćenje i procjenjivanje

Kratka formativna provjera kroz usmena pitanja: "Po čemu se ljudi razlikuju?", "Šta je zajedničko svim ljudima?" i "Zašto je važno poštovati različitosti?"

Ideje za domaće zadaće (nastavak aktivnosti) i uključivanje roditelja

/

Savjeti za druge nastavnike/ce kod realizacije ove lekcije/teme

/

Metode i tehnike

Igra uloga

Metoda razgovora

Metoda demonstracije

Collections

Mirovna pedagogija: kompendijum priprema za čas

Priprema za čas - Osnovna škola